

КОПІЯ

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

РІШЕННЯ
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

14 липня 2021 р.

Справа №200/5547/21

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі головуючого судді Абдукадирової К.Е., розглянувши в порядку спрощеного позовного провадження (в письмовому провадженні) адміністративну справу за позовом Державної служби геології та надр України (03057, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 16, код ЄДРПОУ 37536031) до Державного підприємства «Шахта Лідівка» (83036, м. Донецьк, вул. Кірова, буд. 284-а, код ЄДРПОУ 38707754) про анулювання спеціального дозволу на користування надрами № 3708 від 09 грудня 2005 року,

У С Т А Н О В И В:

07 травня 2021 року до Донецького окружного адміністративного суду подана позовна заява Державної служби геології та надр України (03057, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 16, код ЄДРПОУ 37536031) до Державного підприємства «Шахта Лідівка» (83036, м. Донецьк, вул. Кірова, буд. 284-а, код ЄДРПОУ 38707754), в якій позивач просить припинити право користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами № 3708 від 09 грудня 2005 року.

В обґрунтування позовних вимог, представник Державної служби геології та надр України зазначає, що ДП «Шахта Лідівка» надано спеціальний дозвіл на користування надрами № 3708 від 09 грудня 2005 року, невід'ємною частиною якого є Угода про умови користування надрами від 25 квітня 2014 року. З моменту отримання спеціального дозволу на користування надрами, у користувача надр виникають права та обов'язки, передбачені Кодексом України про надра, Порядком надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 року № 615.

Державне науково-виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України» листом надано перелік надрокористувачів Донецької та Луганської областей інформація щодо руху запасів за формою ф. 5-гр, 6-гр, 7-гр за 2014 рік до ДНВП «Геоінформ України» не надходила.

За результатами опрацювання вищевказаних листів встановлено, що відповідач в порушення вимог Угоди про умови користування надрами, особливих умов спеціального дозволу на користування надрами та статті 24 Кодексу України про надра не подано до ДНВП «Геоінформ України» щорічні звіти відповідної форми статистичної звітності, як підтвердження експлуатації корисних копалин за 2014 рік. З урахуванням наведеного. Державною службою геології та надр України винесено наказ від 19.05.2015 № 122 щодо зупинення дії спеціального дозволу на користування надрами, яким встановлено термін для усунення порушень законодавства про надра з боку відповідача протягом 30 календарних днів.

У встановлений строк, відповідач порушення не усунув.

З огляду на наведене, позивач просить припинити право користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами від 09 грудня 2005 року № 3708.

*306*478814*1*2*

В установлений законом строк, відповідачем відзив на адміністративний позов не поданий. Згідно з приписами статті 175 Кодексу адміністративного судочинства України (далі - КАС України) у строк, встановлений судом в ухвалі про відкриття провадження у справі, відповідач має право надіслати суду - відзив на позовну заяву і всі письмові та електронні докази (які можливо доставити до суду), висновки експертів і заяви свідків, що підтверджують заперечення проти позову; позивачу, іншим відповідачам, третім особам - копію відзиву та доданих до нього документів. Частиною другою вказаної статті КАС України визначено, що у разі ненадання відповідачем відзиву у встановлений судом строк без поважних причин суд має право вирішити спір за наявними матеріалами справи.

Ухвалою суду від 11 травня 2021 року прийнято до розгляду позовну заяву та відкрито провадження в адміністративній справі за правилами спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи (у письмовому провадженні) протягом розумного строку, але не більше шістдесяти днів з дня відкриття провадження у справі.

Враховуючи відсутність клопотань сторін щодо розгляду справи у судовому засіданні, справа розглядається за правилами спрощеного позовного провадження без проведення судового засідання та повідомлення сторін.

Розглянувши матеріали справи, всебічно і повно з'ясувавши фактичні обставини, на яких ґрунтується позов та заперечення, оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, суд установив наступне.

ДП «Шахта Лідівка» надано спеціальний дозвіл на користування надрами № 3708 від 09.12.2005 року, невід'ємною частиною якого є Угода про умови користування надрами від 25.04.2014 року.

Відповідно до статті 24 Кодексу України про надра, користувачі надр зобов'язані використовувати надра відповідно до цілей, для яких їх було надано; забезпечувати повноту геологічного вивчення, раціональне, комплексне використання та охорону надр; забезпечувати безпеку людей, майна та навколишнього природного середовища; приводити земельні ділянки, порушені при користуванні надрами, в стан, придатний для подальшого їх використання у суспільному виробництві; виконувати інші вимоги щодо користування надрами, встановлені законодавством України та Угодою, тощо.

Згідно Угоди (п.7.2) надрокористувач зобов'язаний у встановленому порядку подавати до Державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» щорічні звіти відповідно до форми державної статистичної звітності, як підтвердження експлуатації корисних копалин.

Державне науково-виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України» листом від 07 квітня 2015 року надано перелік надрокористувачів Донецької та Луганської областей інформація щодо руху запасів за формою ф. 5-гр, 6-гр, 7-гр за 2014 рік до ДНВП «Геоінформ України» не надходила.

За результатами опрацювання вищевказаних листів встановлено, що Відповідач в порушення вимог Угоди про умови користування надрами, особливих умов спеціального дозволу на користування надрами та ст. 24 Кодексу України про надра не подано до ДНВП «Геоінформ України» щорічні звіти відповідної форми статистичної звітності, як підтвердження експлуатації корисних копалин, за 2014 рік.

З урахуванням наведеного, Державною службою геології та надр України винесено наказ від 19.05.2015 № 122 щодо зупинення дії спеціального дозволу на користування надрами, яким встановлено термін для усунення порушень законодавства про надра з боку відповідача-30 календарних днів.

У зв'язку з тим, що УДППЗ «Укрпошта» не здійснюються поштові відправлення до населених пунктів Донецької та Луганської областей, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, Державною службою геології та надр України розмістила інформацію в «Урядовому кур'єрі» № 101 в якому доводила до відома наказ Державної служби геології та надр України від 19.05.2015 року № 122.

Отже, в зазначені строки відповідач не усунув порушення законодавства в сфері

надрокористування.

Особливою умовою № 4 Спеціального дозволу № 3708 від 09.12.2005 року передбачено, що надрокористувач зобов'язаний подавати щорічну звітність перед ДНВП «Геоінформ України» про стан запасів корисних копалин за формою 5-гр.

Таким чином, оскільки не подання звітності передбаченою Угодою, є порушенням вимог передбачених спеціальним дозволом, наявні підстави для анулювання Дозволу, згідно статті 26 Кодексу України про надра та пункту 22 Порядку №615.

Дослідивши матеріали справи, вирішивши питання чи мали місце обставини, якими обґрунтовувалися вимоги та заперечення, та якими доказами вони підтверджуються, чи є інші фактичні дані, які мають значення для вирішення справи, та докази на їх підтвердження, які правові норми належить застосувати до цих правовідносин, суд дійшов висновку, що позов підлягає задоволенню з таких підстав.

Відповідно до пп. 9 та 10 п. 4 Положення про Державну службу геології та надр України, що затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1174, Державна служба геології та надр України (Держгеонадра) відповідно до покладених на неї завдань, зокрема видає в установленому порядку спеціальні дозволи на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами); зупиняє та анулює в установленому порядку дію спеціальних дозволів на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами), поновлює їх дію у разі зупинення.

Згідно з пп. 12 п. 4 цього Положення Держгеонадра здійснює державний контроль за геологічним вивченням надр (державний геологічний контроль) та раціональним і ефективним використанням надр України.

З метою виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр Держгеонадра здійснюють державний геологічний контроль, механізм проведення якого регулюється Законом України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності".

Питання надання спеціальних дозволів на користування надрами (далі - дозволи) у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, а також процедура продовження строку дії, переоформлення, поновлення дії, зупинення дії чи анулювання дозволу та внесення до нього змін врегульовані Порядком надання спеціальних дозволів на користування надрами, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 року № 615.

Згідно з п. 24 вказаного Порядку про надання, продовження строку дії, зупинення дії, поновлення дії, переоформлення, анулювання дозволу та внесення змін до нього Держгеонадра видає наказ, а Рада міністрів Автономної Республіки Крим - розпорядження.

Відповідно до п. 22 вказаного Порядку право користування надрами припиняється з підстав та у порядку, передбачених Кодексом України про надра, Законами України "Про нафту і газ" та "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".

Статтею 26 Кодексу України про надра визначено, що право користування надрами припиняється в разі:

- 1) якщо відпала потреба в користуванні надрами;
- 2) закінчення встановленого строку користування надрами;
- 3) припинення діяльності користувачів надр, яким їх було надано в користування;
- 4) користування надрами із застосуванням методів і способів, що негативно впливають на стан надр, призводять до забруднення навколишнього природного середовища або шкідливих наслідків для здоров'я населення;
- 5) використання надр не для тієї мети, для якої їх було надано, порушення інших вимог, передбачених спеціальним дозволом на користування ділянкою надр;
- 6) якщо користувач без поважних причин протягом 2 років, а для нафтогазоперспективних площ та родовищ нафти та газу 180 календарних днів не приступив до користування надрами;
- 7) вилучення у встановленому законодавством порядку наданої в користування ділянки

надр.

Право користування надрами припиняється органом, який надав надра в користування, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 цієї статті, в разі незгоди користувачів - у судовому порядку. При цьому питання про припинення права користування земельною ділянкою вирішується у встановленому земельним законодавством порядку.

Законодавством України можуть бути передбачені й інші випадки припинення права користування надрами.

Отже, право користування надрами припиняється органом, який надав надра в користування, самотійно або в судовому порядку.

У разі відсутності спору, Державна служба геології та надр України має право самотійно припинити право користування надрами, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 ч. 1 ст. 26 Кодексу України про надра, у разі незгоди користувачів, це право припиняється у судовому порядку.

Зазначена норма спрямована на захист інтересів надрокористувачів шляхом надання їм права вимагати (шляхом надання/висловлення письмової незгоди) від уповноваженого органу судової, а не адміністративної процедури припинення права користування надрами. При цьому, законом презюмується, що саме судовий порядок є додатковою гарантією ефективного захисту прав надрокористувача, що і було забезпечено позивачем у цій справі шляхом звернення до суду.

Отже, орган, який від імені держави надав дозвіл на користування надрами, повноважний припинити право користування надрами у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 статті 26 Кодексу України про надра, лише за наявності згоди на це користувача надрами.

При цьому ненадходження будь-якої інформації від надрокористувача з приводу питання про анулювання спеціального дозволу не може розцінюватися, як відсутність заперечень (незгоди).

Аналогічна правова позиція неодноразово висловлювалася Верховним Судом, зокрема в постановках від 26 червня 2018 року у справі № 802/923/14-а, від 22 січня 2019 року у справі № 810/3865/17, від 19 березня 2019 року у справі №П/811/708/16.

Відповідач порушив вимоги, передбачені спеціальним дозволом на користування надрами, що відповідно до ст. 26 Кодексу України про надра є підставою для припинення права користування надрами.

Вжиті позивачем заходи не призвели до усунення вказаних порушень законодавства.

Відповідно до частини першої статті 77 КАС України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу.

Згідно з частиною першою статті 90 КАС України суд оцінює докази, які є у справі, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх безпосередньому, всебічному, повному та об'єктивному дослідженні.

З огляду на наведене право відповідача на користування надрами підлягає припиненню шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами.

З огляду на наведене, суд дійшов висновку про задоволення у повному обсязі позову Державної служби геології та надр України про анулювання спеціального дозволу на користування надрами № 3708 від 05 грудня 2005 року.

Вирішуючи питання щодо розподілу судових витрат, суд зазначає наступне.

Відповідно до частини другої статті 139 КАС України при задоволенні позову суб'єкта владних повноважень з відповідача стягуються виключно судові витрати суб'єкта владних повноважень, пов'язані із залученням свідків та проведенням експертиз.

Отже, у даній справі судовий збір, сплачений позивачем, з відповідача не стягується.

Згідно статті 243 КАС України у виняткових випадках залежно від складності справи складення рішення, постанови у повному обсязі може бути відкладено на строк не більш як десять, а якщо справа розглянута у порядку спрощеного провадження - п'ять днів з дня

закінчення розгляду справи.

Керуючись статтями 2-17, 19, 20, 42-47, 55-60, 72-77, 90, 94-99, 122, 124-125, 132, 139, 143, 159-165, 168, 171, 173, 192-196, 224-230, 241, 243, 245, 246, 250, 255, 293, 295, 297 Кодексу адміністративного судочинства України, суд, -

ВИРІШИВ:

Адміністративний позов Державної служби геології та надр України (03057, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 16, код ЄДРПОУ 37536031) до Державного підприємства «Шахта Лідівка» (83036, м. Донецьк, вул. Кірова, буд. 284-а, код ЄДРПОУ 38707754) про анулювання спеціального дозволу на користування надрами № 3708 від 09 грудня 2005 року – задовольнити повністю.

Припинити право користування надрами Державного підприємства «Шахта Лідівка» (83036, м. Донецьк, вул. Кірова, буд. 284-а, код ЄДРПОУ 38707754) шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами № 3708 від 09 грудня 2005 року, що наданий Державному підприємству «Шахта Лідівка».

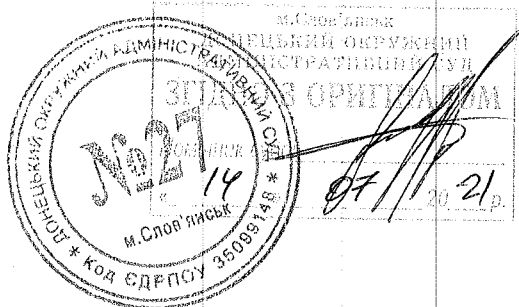
Повний текст рішення складено та підписано 14 липня 2021 року.

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом тридцяти днів з дня його проголошення. Якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частини рішення суду, або розгляду справи в порядку письмового провадження, зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення. Апеляційна скарга подається до Першого апеляційного адміністративного суду через Донецький окружний адміністративний суд.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Суддя

К.Е. Абдукадірова

*306*4788814*1*2*

2

